

Posudek na diplomovou práci Silvie Kubešové
Teoretické a praktické otázky společného jmění manželů

Autorka se v předložené práci zabývá základním majetkovým institutem manželského majetkového práva, kterým je společné jmění manželů. Zvolené téma stále vyvolává pozornost odborné veřejnosti, a to zejména s ohledem na prohlubující se rozmanitost a novost právních vztahů vznikajících jak mezi manžely (srov. nově vzniklé bankovní produkty a jejich dopad na vzájemné majetkové vztahy manželů – hypotéční úvěry, leasingové smlouvy, atp.), tak i mezi manžely a třetími osobami (zejména věřiteli) především při exekucích postihujících společný majetek manželů. Stručná až kusá právní úprava společného jmění manželů obsažená v občanském zákoníku dává jen rámcový návod jak tyto situace řešit. Tohoto nedostatku platné právní úpravy si autorka byla plně vědoma, a proto správně výklad obohacuje o řešení, která v jednotlivých souvislostech přináší soudní praxe, zvláště pak judikatorní činnost Nejvyššího soudu.

Po stručném historickém přehledu majetkových vztahů mezi manžely autorka správně vymezuje teoretický pojem společného jmění manželů včetně jeho promítnutí do občanského zákoníku. Institut společného jmění autorka zkoumá podle jednotlivých prvků právního vztahu, tj. přes subjekty společného jmění manželů (správně zdůrazňuje, že společné jmění manželů nemůže vzniknout mezi registrovanými partnery), přes jeho předmět a obsah včetně možnosti modifikace společného jmění. Stranou její pozornosti nezůstávají ani otázky vzniku a zániku společného jmění manželů včetně jeho vypořádání. Oceňuji, že nepřehlédla ani související ustanovení obsažená v jiných i veřejnoprávních předpisech (srov. např. její znalost příslušných ustanovení insolvenčního zákona-str. 12 práce).

Autorka v celé práci prokazuje výbornou znalost zkoumané problematiky jak po stránce teoretické, tak i praktické. Dokonale zná i ta soudní rozhodnutí, která vyvolala v odborné veřejnosti pozornost a následně i kritickou literární rozpravu. I k těmto diskutovaným rozhodnutím autorka podává své stanovisko podpořené vlastními argumenty (srov. str. 29-30).

K dalším kladům práce patří nepochybně porozumění autorky a její cit pro významný znak soukromého práva vůbec, kterým je autonomie vůle manželů. Manželé mohou –v souladu se svými privátními zájmy- zvolit jinou než zákonnou formu úpravy svých majetkových vztahů. O možnosti modifikovat zákonný rozsah společného jmění manželů, o odložení doby jeho vzniku jakož i o odlišné úpravě správy společného majetku manželů autorka pojednává zevrubně s velkou znalostí věci.

Zdařilý je i závěr práce v jehož rámci se autorka vyjadřuje k nově navrhované právní úpravě majetkových vztahů mezi manžely a poukazuje na možné obtíže, které navrhovaná úprava může přinést.

Práce je psána elegantním a přehledným způsobem, který respektuje (zvláště při práci s literaturou) všechna pravidla vědecké práce. Obsah práce přesvědčuje o slibném talentu autorky.

Práci proto doporučuji k obhajobě. K rozpravě doporučuji význam a dopad „Centrální evidence manželských smluv“, kterou s účinností od 1.7.2009 zavedla novela notářského řádu.

Předběžné hodnocení: výborně

13.9.2009

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.

Vel. diplom. práce